

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VIII. In quo consistat bonæ mortis præstantia, & quinam ex iustis
pretiosiores fortiantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

CAPVT VIII.

IN QVO CONSISTAT BONAE MORTIS
præstantia: & quoniam ex iustis pretiosorem sor-
tiantur.10. Bona
mortis ex-
cellentia.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

S. Greg. 4.
Dialog. 6. 1.b Ioan. 14. 3.
c Rom. 14. 13

d Cant. 8. 5.

IVRE optimo Regius Propheta dixit: a pretiosam esse in conspectu Domini mortem Sanctorum eius; qua decem summi precij excellentias consequitur. Nam in ea omnia in vniuersum peccata magna, paruaq; finiuntur, & simul pericula recidendi. *Cessit* deinde carnis rebellio, pugna passionum, deprauata mundanorū societas, damnaque omnia; quæ ex his hostibus proueniunt. *Triumphant* de dæmonibus, eorumque tentationibus: nam vltima hæc victoria victos eos relinquit, & frustratos. *Manent* verò ipsi confirmati in gratia, in sanctitate, cæterisque virtutibus, absq; vilo timore eas amittendi, aut suum remittendi feruorem. *Obtinent* insigne perseverantiae donū: quod est prædestinatorum proprium: quibus corona promittitur. *Causa* ipsorum & lis, quæ toto vitæ decursu pendebat, de iure primogenio cœlesti, scilicet in fauorem ipsorum concluditur; & in despectum aduersariorū, vltimā accipiunt pro se sententiam, qua æternū liberantur à pœnis inferni. Et nisi purgandum aliquid in eis supersit, rectā ascendunt eorum animæ ad æterni regni possessionem capiendam: in quodam statu aded̄ felici, vt expediti sint ab omnibus malis, quæ timeri, fruuntur verò cum summo gaudio omnibus bonis, quæ desiderari possent. *Et* quamuis corpus maneat in terris tamen fit cum spe certissima, quod suo tempore resurget, vt simul cum anima eadem gloriā fruatur. *Quid* verò dicam de lætitia, qua Angeli afficiuntur, & reliqui beatorum spiritus ex hac morte? si enim tantum est illis gaudium ex conuersione peccatoris: quomodo non gaudebunt, cum videbunt saluum, & in loco iam tuto positum? exeunt cum magna lætitia ei obuiam; & aliquando multi eorum morti tali assistunt: vt eum honorent, & ad gloriam comitentur. *Denique* ipsemet Dominus Angelorum obuiam exit; vt & eos honoret, qui ipsum honorarūt; & hospitio in cœlo excipiat eos, qui ipsum in cordis sui hospitio exceperunt. Nam si obuiam iuit filio prodigo expansis vlnis; exhibuitque illi solenne conuiuium cum Musica instrumentorum ac vocum suauissima: quomodo non ibit obuiam dilecto, & obediēti filio? quomodo non veniet ad illum, vt hunc ei honorem faciat; suumque impleat verbum, quod dixit: *Iterum veniam, & accipiam vos ad me ipsum, vt vobis sum ego, & vos sitis, cō beati mortui, qui in Domino moriuntur; in eius scilicet vlnis, & d. inn. xi. super dilectum suum ascendunt de hoc deserto, delictis affluentes: vt suorum laborum præmio in æterna requie fruuntur.*

§. 1. In quo bona & mala mors consistant.

NON sine causa, cum dixit Dauid: *mortem iustorum esse preciosam*, adiecit: *in conspectu Domini*. quia solus ipse hanc præstantiam agnoscit. quæ, ut plurimum absconditæ est ab oculis hominum, eò quòd in externa specie valdè similis sit mors impiorum & bonorum, nam (vt ait Salomon) *moriur doctus. similiter, vt indoctus.*

Ad cuius declarationem præmittendum est: (quod ait S. Ambrosius) *tria esse mortis genera: quædam enim est bona, alia mala, alia indifferens.* Mors *mala*, est lethale peccatum: per illud enim amittit anima vitam gratiæ & charitatis. Et de hac dixit Deus per Ezechielem: *f anima quæ peccauerit, ipsa morietur.* Mors *bona* est, ipsa iustificatio, qua peccator moritur peccato, vt viuat Deo. de qua dixit Apostolus: *quod g consepulti simus cum Christo per Baptismum: addit tamen: in mortem*, vt bonam scilicet fortiamur. Ad eandè verò pertinet etiã illa, quam *mortificationem* appellamus: per quam expirant vitia, vt virtutes reuiuiscant. Mors *indifferens* est, ipsa naturalis, qua anima separatur à corpore: & hæc bonæ aut malæ compellationem accipit ex duabus alijs, quibus coniungitur. Quare mors naturalis censetur mala & horrenda: quãdo coniungitur animæ, culpâ lethali mortuæ. de qua Dauid: *h mors peccatorũ pessima*: nam eius finis est alia mors, quã S. Ioan. i *mortem secundã* appellat: est aut mors æterna. At ipsa naturalis mors bona est, & amabilis, quãdo cõiungitur animæ peccato mortuo, & gratiã Dei iustificatæ, de qua idem Dauid dixit: *quod k esset preciosa*, quia eius finis est vita æterna.

Ex quo fit, vt (quemadmodum S. Agustin. perpendit) omnes homines tam boni, quã mali bonam mortẽ desiderent, & pro ea obtinenda Deũ orent. quorũ modus loquẽdi, & vsurpata phrasis est, ita mihi Deus det bonam mortẽ; aut ita Deus auerrat à me malã mortem. At peccatores peruersi plus amãt mortem, quã vitam: quia amare est benè velle; & bonam mortem habere volunt, vitam autem bonam habere non curant; mori malè timent, & malè viuere non timent: & in hoc pereunt. Cuius remedium est, vt corrigant malè viuere, & timeant malè mori. Noli, inquit, timere: non potest malè mori, qui benè vixit: fieri benè potest, vt iustus naufragio pereat, aut gladio percutiatur, aut à bestijs lanietur: & nihilominus verum est: non malè mori, qui benè vixerit: nam hæc mors, quæ videtur mala in oculis hominum, preciosa est in conspectu Dei. quemadmodum fuit mors Martyrum, quamuis horrendis cruciatibus & tormentis extincti sint. Id itaque age, vt bonam vitam habeas: & quæcunque occasio fuerit, vt ex eas de hoc corpore, mors erit bona. Exis enim ad requiem, exis ad beatitudinem & vitam æternam, quæ nõ habet timorem nec finẽ. si tibi bona videtur *l mors diuitis in purpura & bysso*: respice eius finẽ, & videbis mortẽ

fuisse

c. Ecd. 2. 16.

Lib. de bon
Mor. c. 1.Ezech. 18.
20.g Rom. 6. 0.
Triplex
mors.

h Psal. 33. 22.

i Apoc. 20.

14.

k Psal. 115. 15.

I.

Lib. de dis-

cipl. Chri-

stian. vel de

domo disci-

lin. c. 12.

c c

c c

Qualis vita

fuit ita.

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

c c

,, fuisse malam. quia peruenit ad tormenta, & sitim horrendam: qua ita pre-
 ,, mebatur, vt vel *aquę guttam interflamas* desideraret. Quasi mala videbitur
 ,, tibi mors iacentis pauperis ante ianuam diuitis, inter linguas canum, in fame &
 Respice fi-
 rem.
 ,, siti, micas de mensa desiderantis: sed sine eius respice. fidei oculum in eum in-
 ,, tende: contigit mori inopem illum, & *deserri ab Angelis in sinu Abrabę* quid
 ,, proderat diuiti sepulchrum marmoreum sitienti apud inferos? quid obe-
 ,, rant pauperi panni & vlcera requiescenti in sinu Abrabę? Modo elige mor-
 ,, tem, quam volueris. dic mihi, quis bene mortuus est, & quis male? puto quia
 ,, melius ille pauper, quam ille Diues. *disces ergo bene mori, si didiceris bene vi-
 uere.* Hęc S. Augustin. qui in alio loco idem affirmat, dicens quod opera se-
 quuntur animam, quando exit ex hac vita: & quando fuerunt illa mala, mor-
 tem eius reddunt malam, quę illa contremescit, & quærit ea effugere, indu-
 ciasque petere. tunc, quasi loquentia simul opera eius, dicent: tu nos egisti:
 opera tua sumus, non te deseremus: sed tecum semper erimus, tecumque
 pergemus ad iudicium. Quod si opera fuerunt bona, etiam mortem reddunt
 bonam, & comitantur ipsam animam, quemadmodum asseruit vox celestis
 S. Ioanni: *Beati, qui in Domino moriuntur: a modo iam dicit spiritus, vt requies-
 cant a laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos.*

QVARE, mala est illa mors, qua occumbit homo in certamine illo victus
 a Dæmone, tradens & subdens se ei, quod execranda eius suggestio persuade-
 bat. de quo dixit Dauid: *n constitue super eum peccatorem, & diabolus fiet a dex-
 tris eius, vt præualeat. Cum iudicatur, exeat condemnatus.* Illa tamen mors bo-
 na est & pretiosa, in qua Iustus ex Dei fauore, & Sacramentorum virtute vi-
 ctorias suas confirmat: vincens vltimas Dæmonis tentationes, Christoque
 Domino nostro vsq; ad mortem obtemperans: quam ob rem exeunti ex hac
 vita, statim (vt ait S. Ioannes) datur ei *o palma in manibus eius*, tanquam vero
 hostium suorum victori. Ne sis ergo similis peruerso illi Balaam, qui dicebat:
p moriatur anima mea morte iustorum: cum tamen vitam duceret peccatorum;
 sed eorum vitam viue, quorum desideras mortem imitari; & assuesce hoste-
 tuum vincere, dum viuus: vt etiam de eo triumphes, quando morieris.

DENIQUE, sententia est S. Bernardi, quod mors iustorum pretiosa sit
 in conspectu Dei, aut ex causa sola, aut ex vita sola, aut ex vtraque. In Mar-
 tyribus, qui, cum fuissent magni peccatores, repente fuerunt rapti ad Mar-
 tyrium: eorum mors solum est pretiosa, propter *causam*: siquidem ob con-
 fessionem, ac defensionem fidei & religionis Christianę mortem oppo-
 nunt: sic ostendentes amorem, quem erga Christum habent, pro quo vitam
 suam libenter exponunt. In Sanctis Confessoribus mors est pretiosa: quia
 talis fuit eorum *vita*; vt mundo & peccato mortui, soli Christo viuerent.
 Quod si iidem sanguinem suum pro eo fundant, mors eorum est pretiosissi-

ma ex

Serm. 52. ad
Frat.Lib. de va-
nitate Se-
culi. c. 1.Idem dicit
Hugo de S.
Victore. l. 1.
de anima.
c. 2.in Apoc. 14.
15.

2.

in Psal. 108. 6

o Apoc. 7. 9.

p Num. 23.
10.

3.

Serm. 24.
Paruorum.Mors tripli-
citer bona.

ma ex *utraque* parte. quamobrem duplicatum primum duplicesque palmas in celo recipient. Cum igitur dignus non sis praestantia mortis ob eius causam: da operam, ut eius praestantiam habeas, quae oritur ex vitae sanctitate: ut vel unquam palmam in gloria consequaris.

§. 2. *Triplex mors preciosa ex vita praestantia.*

ET si preciosa sit, quaecunque mors in Dei gratia & amicitia contingat: tres tamen sunt magis preciosa: ob eminentem vitae praestantiam, cui inuituntur: quae vita, est continua quaedam preparatio ad mortem adeo preciosam. & in ea eminent tria genera iustorum, quorum proprietates depingit S. Bernardus in quodam sermone de Peregrino, aut mortuo, & crucifixo. Primi sunt iusti *seruantes*: qui etsi uiuant in *saeculo* onerati officijs & bonis temporalibus ratione sui status, cor tamen eorum illis non adhaerescit: quia admirandam illam legem Apostoli seruunt, dicentis: *quod hoc vobis dico fratres: tempus breue est: reliquum est, ut & qui habent uxores, tanquam non habentes sint; & qui flent, tanquam non flentes; & qui gaudent, tanquam non gaudentes; & qui emunt, tanquam non possidentes; & qui uiuunt hoc mundo, tanquam non uiuant: praeterit enim figura huius mundi.* quod perinde est, ac si dixisset cum vita uestra sit breuis, omnesque res mundi tam prosperae, quam aduersae, tanquam ventus transeant: ita uiuite ut non patiamini vos eis irretiri, aut ligari. sic enim fiet, ut mors ita praeparatos inueniens, sit preciosa in conspectu Domini. Tales sunt illi iusti, qui Deo dicunt: *quoniam aduena ego sum apud te,* & PEREGRINVS: transiens per huius vitae res, quasi qui velociter currit ad aeternam; faciens quod S. Petrus consuluit, dicens: *s. Charissimi, obsecro vos tanquam aduenas, & PEREGRINOS abstinerere vos a carnalibus desideriis, quae militant aduersus animam.* Tunc (inquit S. Bernard.) uiuis in hoc mundo tanquam PEREGRINVS, si via regia diuinorum mandatorum incedas, non declinans ad dextram, neque ad sinistra; si non te immisceas: rebus terrenis, quae ad te non spectant; si nihili facias vanitates, & solatia huius mundi; si non patiaris, te a tuae carnis desiderijs raprari; si te non oneres superfluis: sed vestitum & victum habens, ne sis alijs onerari: sed omne operam dare, ut gloriosum finem tuae peregrinationi adferas. Denique si totus hic mundus tanquam exilium tibi sit, & peregrinantium hospitium: non erit tibi graue, inde exire. sed gaudebis potius, (ut S. Cyprian. dixit) ob spem ingrediendi propria tuam patriam, quae est ipse paradysus. Nam licet in mundo sis, & aduena & peregrinus, es tamen (ut Apostol. dixit) celestis aulae ciuis ac *domesticus Dei*, cum sanctis eius: ideoque semper tenebris desiderio eos videndi, quemadmodum idem Apostol. dicebat *u dum sumus in hoc corpore, peregrinamur a Domino (per fidem, n. ambulamus, & non per speciem, aut claram visionem) audemus autem, & bonam*

Serm. 7. in
Quadrages.

1.

1. Cor. 7.
29.

Peregrin.

1. Psa 1. 38. 13

1. Petr. 2.

Lib. de Moral.

1. Ephr. 2. 19

2. Cor. 5. 5

voluntatem habemus magis peregrinari à corpore, & presentes esse ad Dominū. Et ideo contendimus siue absentes siue presentes placere illi. Viuas itaque cum hoc desiderio Deo placendi toto vitæ tempore vsque ad mortem; & tunc illa erit valde preciosa: quia fides commutabitur in visionem claram.

2.

Mortuus.

SED vlteriùs progrediuntur alij iusti, feruentes scilicet *religiosi*: qui omnibus rebus huius mundi renunciarunt, vt nudum Iesum, nudi sequerentur. Ideoque viuunt in hoc mundo, nõ solum tanquam peregrini, sed etiam tanquam MORTVI. Peregrini enim etsi non admiscuntur ciuibus: aliquando tamen afficiuntur nimis ad res, quas vident, & in itinere audiunt ab alijs; & commoditatibus, quas in hospitiis interdum inueniunt; ideoq; non nihil sentiunt ab eo exire: & quamuis penitus non retineantur, detinentur tamen & retardantur, dum minus memores patriæ, minori accelerant desiderio. At qui se ipsos MORTVOS iudicant, expeditiores sunt ab hisce impedimentis, iuxta illud Apostoli: *MORTVI estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Quis enim magis MORTVVS est, quàm religiosus, qui adhuc viuens renunciat ijs, quæ mors est ablatura? & antequàm moriatur, mortuus est ipsi mudo: renunciat enim iuri, quod aliàs haberet ad nuptias; & dominio diuitiarum, suæque propriæ libertati: constringens se in rerum omnium vsu iuxta Deivoluntatem, & suorum Prælatorum: vt soli Christo viuat. Nam hæc mors eõ tendit, vt meliorem consequatur vitam, quamuis absconditam, in Deo cum ipso Christo, quem imitatur: & cum quo in oratione & contemplatione agit, claram eius visionem semper suspirans. quamobrem horum vita, est cõtinaua quædam preparatio ad *preciosam mortem in conspectu Domini*: & qui abscondet eos in abscondito faciei suæ, à conturbatione hominum: ne scilicet eos conturbent res illæ, quæ alios homines solent conturbare.

x Coloss. 3. 3.

y Psal. 15. 15.
z Psal. 30. 21.

3.

Crucifixus.

a Ioan. 11. 18

SED vlteriùs adhuc (ait S. Bernard.) illi iusti progrediuntur, qui non mortui solum sunt, sed etiam CRUCIFIXI, quod genus quoddam est mortis doloris, & ignominiosæ mundo, inferiturq; à manu alia. Hi sunt, qui non solum sanctitatem amplectuntur: sed etiam propter eam patiuntur persecutionem. Et quemadmodum Christus D. N. S. Petro dixit: non solum a cingunt se ipsos; sed alij etiam ipsos cingunt, & constringunt, affiguntq; arctissimæ cruci: quæ illi lubentes amplectuntur. quemadmodum Apostol. dicebat: *b absit mihi gloriari, nisi in cruce Domini N. IESV Christi: propter quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo: ego enim eum horreo & contemno; & ipse me etiã horret, ac contemnit, & tanquàm crucifixum tractat.* Horum nomine Dauid dixit *c propter te mortificamur tota die, & facti sumus sicut oves occisionis.* & quoniam mortem semper præ oculis habent: eorum vita, est perfectissima ad eandem obeundam preparatio. cumq; vita sit crucis: mors est valde preciosa, nam ex cruce ascenditur ad paradysum: & per illam fit aditus ad regnum æternum. Sed ne

e Psal. 43. 2.
Rom 8. 36.

b Gal. 6. 14.

propter-

propterea tristeris, quod tibi desint hominum persecutiones: recordare, quod idem regnum cælorum promiserit idem Christus D.N.d pauperibus spiritu & patientibus persecutionem propter iustitiam: vt significaret, voluntariam mortificationem cum spiritu factam, consecuturam huius regni amplitudinem: etiam si persecutio desit: cum non desit cor, & animus ad eam acceptandam, & tolerandam, si veniret.

Hæ sunt tres mortes maximè preciosæ in conspectu Domini. quare, si tuam cupis esse talem: procuranda tibi est simili vita, bonaq; morte spirituali, quæ illam comitatur. de qua etiam intelligitur vox illa cælestis apud S. Ioan: e beati mortui, qui in Domino moriuntur. qui scil. Christum crucifixum imitantes, ita se gerunt, quasi mundo mortui. Hi enim viuunt in hoc mundo vitam quietam & tranquillam; ab illis afflictionibus liberam, quæ homines huius mundi alias torquere solent: quare bonis operibus diuites consequentur in morte æternam requiem. ad quod iuuerint præparationes in proximo capite subiiciendæ.

CAPVT IX.

TRIPLEX PRÆPARATIO AD PRECIOSAM mortem, & transitum ad æternam vitam.

EX dictis in proximo capite satis liquet, non esse prudentiæ, præparationem necessariam ad bonam mortem in illud tempus reijcere, quo eius periculum imminet, premitq; lethalis egritudo. Est. n. tunc difficillima præparatio, quemadmodum S. August. perpendit his verb. s: *MULTA* tunc occurrunt impedimenta cordi: nam corpus dolet, pœna affligit: quia mors appropinquat. vides intrare filios, quos Pater summè dilexit; vxorem lachrymantè considerat; mundus adhuc ei fiduciã præstat; Diabolus, ne de peccatis doleat, fidem attribuit, & chirographum infirmanti præbet; caro non deficere adhuc satis sperat; medici adhuc, vt lucrentur, ipsu cõfortant; cognati applaudunt; sacerdotes alliciunt; adeoq; oës circa corporis salutè procurandã occupantur; vt locus non sit attendèdi serid, & vt oportet ad salutè animæ, magis enim attendit infirmus, quomodo possit à morte liberari; q̄ det operam, vt illa sit bona. Quæ cū tanti sint momèti, vt supra est dictum, iustissimum est etiam, diu ante nos ad illam præparare; & in hac re adedò sollicitos esse, vt nec tempori nec labori parcamus. Potest verò in triplici tẽpore hæc præparatio fieri. *PRIMA* est generalis per totu vitæ tẽpus; *SECUNDA* specialis, certis cuiusq; anni tẽporibus, *TERTIA* adhuc magis specialis, cū ipsu mortis tẽpus propè accedit. *PRIMA* præparatio fit, ita semp viuendo, quasi iam mors imminet, & quasi dies quilibet sit vltima. *SECUNDA* n fine cuiusuis anni, præparando te per dies 8. quasi illi essent futuri vltimi.

d Matt. 5.3
10.

e Apoc. 14.
13.

Serm 48 ad
Fræ. in
Eremo.

Alorbi diffi-
cultates.